

[Stegger Nielsen.]

bejde fra de grønlandske repræsentanters side. Jeg finder, det er glædeligt at konstatere disse kendsgerninger. Når vi nu ved disse lovforslags vedtagelse forlader monopollet, i alt fald til en vis grad, og går frem mod friere forhold i Grønland, skal det noteres med påskønnelse, at der gennem tiderne er udført et godt arbejde, også under den gamle form, for det grønlandske folk uden skelen til egen fordel fra dansk side, ene og alene med grønlændernes vel for øje og i ønsket om at værne og beskytte dem. Lad der så være sket fejl nu og da — det er der selvfølgelig, det sker i alle livets forhold —, her er dog et område, hvor vi danske for en gangs skyld, sagt i al beskedenhed, har haft en heldig hånd i kolonisationens tjeneste. Når jeg taler om det gode arbejde, her er øvet, tænker jeg først og fremmest på Grønlands styrelse både i fortiden og i nutiden, og det bør anerkendes med tak med nogle bemærkninger, som jeg her tillader mig at fremføre nu, da en ny tid oprinder.

En ting mere, der nødvendigvis den store reform for de grønlandske anliggender; er erhvervslivets omlægning. Den voksende befolkning i Grønland kan ikke mere ernære sig ved det gamle fangererhverv. Sælfangsten svigter mere og mere ved de grønlandske kyster, og nye veje må findes til erstatning. Her har vi de rige fiskerimuligheder, og de må udnyttes, men hertil kræves indsats udefra af arbejdskraft og af kapital, her må skabes forskellige anlæg, og alt dette kræver en delvis åbning af landet for danske interesser. Jeg vil altså hævde, at såvel udvikling som nødvendighed nu kræver disse reformer.

Jeg skal ikke gå ind på forslagernes enkeltheder. I så henseende tilslutter jeg mig de udtalelser fra den højtærede statsminister, som blev fremsat ved forelæggelsen af lovforslagene, men som medlem af kommissionen må jeg måske have lov til at bevidne, at der forud for betænkningens afgivelse er arbejdet intensivt og dygtigt i denne kommission, vel tilrettelagt som dens arbejde fra første færd var. Jeg siger det for at konstatere, at det må være en beroligelse for mange mennesker, der selvfølgelig ikke kan overskue dette store lovkompleks.

Som interesseret i grønlandske forhold bringer jeg en tak til den højtærede statsminister for kommissionens nedsættelse, for al den sagkundskab, der blev stillet til rådighed, en tak til kommissionens energiske formand, departementschef Koch og hans dygtige medarbejderstab; en tak til

Grønlands styrelse, herunder ikke mindst til Grønlands styrelsens direktør Eske Brun og til grønlænderne selv for deres værdifulde indsats i arbejdet, under hvilket ingen sparede sig; men selv de mindste detaljer i det mangesidede og omfangsrige arbejdsfelt blev alsidigt belyst.

Nu får Grønland efter lovforslagene foruden et styre i København sit centralstyre i selve landet. De folkevalgte organer får større beføjelse og myndighed, der skabes en ensartet retspleje, sundhedstilstanden i befolkningen søges forbedret, hvad der også er hårdt tiltrængt, gennem bedre boliger; bedre vandforsyning, ansættelse af flere læger, flere og bedre sygehuse; herunder også et enkelt sanatorium. Der skabes et langt bedre og stærkere udviklet skolevæsen under pædagogisk overledning og i samarbejde med en skoledirektion. Der åbnes mulighed for videregående undervisning på de forskellige områder og for meget mere undervisning i dansk, hvad grønlænderne selv ønsker — noget, der har glædet mig personlig meget under min rejse deroppe. Den øgede oplysning, skolevæsenets udvikling i Grønland er en absolut forudsætning for hele nyordningen. Der skabes bedre besejlingsforhold, de grønlandske erhverv, særlig fiskeriet, op hjælpes, en låne- og tilskudsordning sættes ind, så befolkningen kan få de redskaber og fartøjer, som er betingelsen for det søgæende fiskeri.

Indførelsen af dansk initiativ og foretagssomhed må vi her vente os meget af i den kommende tid, efterhånden som forholdene tilpasser sig. Også den private erhvervsvirksomhed må man håbe på. Der vil komme vanskeligheder i overgangen til den frie prispolitik, men de må overvindes. En ting vil jeg gerne understrege. Jeg tror, at for flere af reformernes vedkommende skal de gennemføres i Grønland i et langsomt tempo, ikke i et forhastet tempo, men i et tempo, så befolkningen kan tage dem. Det vil være det sundeste og rigtigste.

Det er jo en selvsagt ting, at gennemførelsen vil koste mange penge, i anlægsudgifter alene ca. 100 mill. kr., og administrationen vil stadig en rum tid kræve ofre fra den danske stats side, selvom man tilstræber en ordning ud i fremtiden, hvor befolkningen selv kan yde sit bidrag gennem forbrugsafgifter, der skal tilflyde de offentlige grønlandske kasser.

Jeg hilser med tilfredshed den ændring af det oprindelige lovforslag, der er indført under behandlingen i folketinget, hvorved der skabes en nærmere kontakt mellem de